

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 1.12.2005
COM(2005) 629 galīgā redakcija

-

BALTĀ GRĀMATA

par finanšu pakalpojumu politiku laikposmā no 2005. līdz 2010. gadam

{SEC(2005) 1574}

SATURA RĀDĪTĀJS

KOPSAVILKUMS: IEVADS / MĒRĶI / VADMOTĪVS	3
<u>1. FINANŠU PAKALPOJUMU DINAMISKA KONSOLIDĀCIJA</u>	5
<u>2. LABĀKA TIESĪBU AKTU IZSTRĀDE</u>	5
<u>2.1. Atklāta un pārskatāma apspriešanās</u>	5
<u>2.2. Ietekmes novērtējumi</u>	6
<u>2.3. Īstenošana un izpilde</u>	6
<u>2.4. Paveiktā novērtējums</u>	7
<u>2.5. Vienkāršošana, kodificēšana un precizēšana</u>	7
<u>2.6. Finanšu pakalpojumu izmantotāji – iesaistīšana, izglītošana un kompensēšana</u>	8
<u>2.7. Tālāka mijiedarbības stiprināšana ar citām politikas jomām</u>	9
<u>3. PAREIZU EK REGULĒJOŠO UN UZRAUGOŠO STRUKTŪRU NODROŠINĀŠANA</u>	9
<u>3.1. Lamfalussy procesa darbības nodrošināšana</u>	9
<u>3.2. Uzdevumi uzraudzības jomā</u>	10
<u>3.2.1. Lielāka skaidrība par izcelsmes valsts un reģistrācijas valsts uzraudzības iestāžu lomu un pienākumiem</u>	10
<u>3.2.2. Izpētīt uzdevumu un atbildības deleģēšanu starp uzraudzītājiem</u>	11
<u>3.2.3. Daži praktiski soļi, lai uzlabotu uzraudzības efektivitāti</u>	11
<u>3.2.4. Uzraudzības kultūras attīstīšana visas Eiropas līmenī</u>	12
<u>4. PAŠREIZĒJIE UN TURPMĀKIE LIKUMDOŠANAS PASĀKUMI (2005. – 2010. GADAM)</u>	12
<u>4.1. Pašreizējie projekti</u>	12
<u>4.1.1. Banku pakalpojumi privātklientiem</u>	12
<u>4.1.2. Solvency II (Maksātspēja II)</u>	12
<u>4.1.3. Būtiskas līdzdalības pārskatīšana</u>	13
<u>4.1.4. Mijieskaits un norēķini</u>	13
<u>4.2. Pašreizējie apsvērumi</u>	13
<u>4.2.1. Nepamatotu šķēršļu likvidēšana pārrobežu konsolidācijai</u>	13
<u>4.2.2. Elektroniskās naudas direktīva</u>	14

<u>4.2.3.</u>	<u>Apdrošināšanas garantiju shēmas</u>	14
<u>4.2.4.</u>	<u>Hāgas Vērtspapīru konvencija</u>	14
<u>4.2.5.</u>	<u>Alternatīvie instrumenti</u>	14
<u>4.3.</u>	<u>Jomas, kurās šajā posmā nav paredzēta jaunu tiesību aktu izstrāde</u>	14
<u>4.4.</u>	<u>Turpmākās iniciatīvas</u>	14
<u>4.4.1.</u>	<u>Ieguldījumu fondi</u>	15
<u>4.4.2.</u>	<u>Finanšu pakalpojumi privātklientiem – banku konti un kredītu starpnieki</u>	15
<u>5.</u>	<u>ĀRĒJĀ DIMENSIJA</u>	16
<u>6.</u>	<u>UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRA</u>	16

Kopsavilkums

Šajā dokumentā izklāstītas Eiropas Komisijas (Komisijas) finanšu pakalpojumu politikas prioritātes laikposmā līdz 2010. gadam. Tajā iekļauts pārskats par konkrētiem uzdevumiem un pasākumiem (I pielikumā).

Apspriešanās par Zaļo grāmatu¹ liecināja, ka šīs politikas prioritātes guvušas plašu atbalstu. Tāpat šajā Baltajā grāmatā ņemti vērā 2005. gada 18. jūlija „Viedokļu apmaiņas” rezultāti² un paralēlās iniciatīvas, piemēram, Finanšu pakalpojumu komitejas ziņojums par finansiālo integrāciju³, Ekonomikas un finanšu padomes 2005. gada 11. oktobra secinājumi un Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetāro lietu komitejas ziņojums par ES finanšu tirgu integrācijas pašreizējo stāvokli⁴. Šo dokumentu papildina attiecīgs ietekmes novērtējums (skat. III pielikumu).

Komisijas finanšu pakalpojumu politikas **mērķi** nākamajiem pieciem gadiem ir:

- veikt dinamisku konsolidāciju, lai panāktu integrētu, atvērtu, saliedētu, konkurētspējīgu un ekonomiski efektīvu ES finanšu tirgu;
- likvidēt atlikušos ekonomiski nozīmīgos šķēršļus, lai visā ES nodrošinātu finanšu pakalpojumu sniegšanu un kapitāla brīvu apriti par iespējami zemākajām izmaksām, pastāvot efektīviem piesardzīgas uzraudzības (prudential) un darbības reglamentēšanas līmeņiem, kā rezultātā tiktu nodrošināta augsta līmeņa finansiālā stabilitāte, patērētāju ieguvumi un patērētāju aizsardzība.
- īstenot, pildīt un pastāvīgi vērtēt esošos tiesību aktus un turpmākām iniciatīvām stingri piemērot labākas tiesību aktu izstrādes principus;
- veicināt sadarbību uzraudzības jomā un konverģenci ES, padziļināt attiecības ar citiem finanšu tirgiem pasaulē un stiprināt Eiropas ietekmi pasaules mērogā.

Komisijas pieejas vadmotīvs ir dinamiska konsolidācija – šāda pieeja ir praktiska, tālejoša un atspoguļo ieinteresēto personu nostāju.

1   Zaļā grāmata par finanšu pakalpojumu politiku (2005.-2010. gadam) tika publicēta 2005. gada 3. maijā. Tā joprojām tiek izmantota par pamatu politikas izvēlēm. Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/finances/docs/actionplan/index/green_en.pdf. Sabiedriskās apspriešanās laikā līdz 2005. gada 5. augustam tika saņemts vairāk nekā 150 atsauksmju. Vienlaikus ar šo dokumentu tika publicēts dokuments par saņemtajām atsauksmēm.

2   Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/finances/docs/actionplan/infosession/results_en.pdf

3   Ziņojums izskatīšanai ES finanšu ministriem 2004. gada 2. jūnijā, (ierobežotas pieejamības dokuments)

4   Skat. http://www.europarl.eu.int/meetdocs/2004_2009/documents/PR/553/553131/55311en.pdf

1. FINANŠU PAKALPOJUMU DINAMISKA KONSOLIDĀCIJA

Finanšu tirgiem ir galvenā loma mūsdienu ekonomiku darbībā. Jo tie būs integrētāki, jo efektīvāka būs saimniecisko resursu sadale un ilgtermiņa ekonomiskie rādītāji. Tādējādi finanšu pakalpojumu vienotā tirgus pilnveide ir Lisabonas ekonomikas reformu procesa būtiska sastāvdaļa⁵ un tai ir būtiska loma ES globālās konkurētspējas nodrošināšanā.

Eiropas finanšu tirgus integrācija tika īstenota, balstoties uz Rīcības plānu finanšu pakalpojumu jomā 1999. – 2005. gadam. Tā pamatdoma izrādījies pareiza – finanšu nozares rādītāji ir uzlabojušies, neraugoties uz daudziem ārējiem satricinājumiem, palielinājusies likviditāte, konkurence, rentabilitāte un finanšu stabilitāte. Turpmākajos gados pakāpeniski īstenojot Finanšu pakalpojumu rīcības plāna pasākumus, šīs priekšrocības tikai augs.

Tomēr darbības jāturpina. ES finanšu pakalpojumu nozarei ir liels neizmantots ekonomikas un nodarbinātības izaugsmes potenciāls. Nekavējoties nepieciešams tālāk veicināt visas Eiropas līmeņa ilgtermiņa noguldījumu produktu tirgu efektivitāti. Jārod finansējums ES ekonomikas lielākajai strukturālajai problēmai – milzīgajam pensiju deficītam. Vēl daudz kas jāpilnveido privātklientu pakalpojumu iekšējā tirgū. Jāuzlabo riska kapitāla tirgus darbība, lai atbalstītu jaunus un novatoriskus uzņēmumus un kāpinātu ekonomikas izaugsmi⁶.

Tādējādi Komisijas turpmāko piecu gadu politikas galvenie virzieni ir sasniegumu nostiprināšana, iesākto pasākumu pabeigšana, uzraudzības sadarbības un tuvināšanās veicināšana, un atlikušo ekonomiski nozīmīgo šķēršļu likvidēšana.

2. LABĀKA TIESĪBU AKTU IZSTRĀDE

Komisija īsteno visatklātāko, pārskatāmāko un ar pierādījumiem pamatotu politikas veidošanu, kas balstīsies gan uz atklātu apspriešanos, gan ietekmes novērtējumu, lai nodrošinātu, ka tiek izstrādāti pareizi noteikumi, kas dod pievienoto vērtību ES finanšu pakalpojumu nozarei un patērētājiem.

2.1. Atklāta un pārskatāma apspriešanās

Atklāta apspriešanās (tai skaitā ar ieinteresēto personu grupām) arī turpmāk būs būtiski svarīga un nepieciešama iekreiz, pirms jebkāda likumdošana tiks atzīta par nepieciešamu. Komisija arī turpmāk publicēs apspriešanās laikā saņemtās atbildes, praktiskus kopsavilkumus un atsauksmes.

2.2. Ietekmes novērtējumi

5 „Kopīgi pasākumi izaugsmei un nodarbinātībai – Kopienas Lisabonas programma” (KOM(2005)330 galīgais), 20.7.2005. Skat.: http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/COM2005_330_en.pdf un "Sadarbība izaugsmei un darba vietu attīstībai - Nākamie pasākumi pārskatītās Lisabonas stratēģijas ieviešanā - SEK(2005) 622., 29.4.2005, Skat.: http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/SEC2005_622_en.pdf.

6 Kaut arī ārpus šīs baltās grāmatas jomas prioritāšu noteikšana jebkādam turpmākām iniciatīvām riska kapitāla jomā būs ārkārtīgi svarīga un nepārprotami Komisijas prioritāte turpmākajiem pieciem gadiem.

Jebkuru jaunu Komisijas priekšlikumu papildinās ietekmes novērtējumi. Tajos tiks aptverts ikviens jautājums un noteikts piemērotākais variants. Galvenā uzmanība šajos novērtējumos tiks veltīta izmaksām un ieguvumiem visās ekonomikas, sociālajās un vides dimensijās un, attiecīgi, ietekmei uz finanšu stabilitāti, tirgus pareizai darbībai un patērētāju aizsardzībai.

Ja būs iespējams, pirms publicēšanas ietekmes novērtējuma metodoloģijas tiks izklāstītas attiecīgajām ieinteresētajām personām. Turklāt Komisija katrā atsevišķā gadījumā izvērtēs, vai ietekmes novērtējums vajadzīgs arī īstenošanas (2. līmeņa) pasākumiem.

Tāpat Komisija sagaida, ka Eiropas Parlaments un Padome ievēros savas saistības attiecībā uz Kopienas tiesību aktu izstrādes kvalitātes uzlabošanu, veicot ietekmes novērtējumus gadījumos, kad tie nāk klajā ar nozīmīgiem grozījumiem Komisijas priekšlikumos⁷. Līdz šim tas nav ieviests praksē un ir vājais posms labāka tiesiskā regulējuma ķēdē⁸.

2.3. Īstenošana un izpilde

Diemžēl Kopienas tiesību transponēšanas temps dalībvalstīs saskaņā ar noteiktajiem termiņiem ir gaus⁹. Dalībvalstīm jāizrāda patiesa apņemšanās un nepieciešamā īstenošana jāveic savlaicīgi. Jāstiprina un starp dalībvalstīm jāaskaņo izpildes mehānismi. Šāda dalīta atbildība ir liels izaicinājums ES-25, kurai turklāt paredzēts paplašināties vēl tālāk.

Komisija intensīvi strādās ar dalībvalstīm, lai uzraudzītu sasniegto, nodrošinātu precīzu īstenošanu un novērstu nevajadzīgu noteikumu papildināšanu jeb tā saukto „goldplating”. Komisija regulāri atjauninās savu tiešsaistes Finanšu pakalpojumu rīcības plāna transponēšanas matricu un ierīkos saites ar dalībvalstu īstenošanas dokumentiem. Situācija transponēšanas jomā kopumā tiks izklāstīta arī gada darba pārskatā finanšu pakalpojumu jomā¹⁰.

Dalībvalstu un Eiropas Savienības reglamentējošo institūciju darbsemināri transponēšanas jomā arī turpmāk būs forums, kurā panākt vienošanos par konkrētu EK tiesību normu īstenošanu un jau iepriekš atrisināt jebkādas problēmas, kas varētu rasties. Komisija publicēs kopsavilkumus par transponēšanas darbsemināriem un, ja vajadzīgs, papildus skaidrojumus.

Šie praktiskie pasākumi veicinās efektīvu uzraudzību. Ja īstenošanā būs pieļautas kļūdas, Komisija nekavējoties uzsāks pārkāpuma izmeklēšanas procedūru. Ieinteresētās personas ir uzsvērušas, ka tām nepieciešams pietiekami ilgs transponēšanas termiņš. Komisija tam piekrīt. Tomēr, vērstoties plašumā 2. līmeņa pasākumiem, transponēšanas darbam gan likumdošanas, gan tehniskās īstenošanas līmenī (1. un 2. līmenī), ja iespējams, jānotiek paralēli.

2.4. Paveiktā novērtējums

Pamatjautājums ir, vai ar noteikumiem patiešām tiek sasniegts izvirzītais mērķis. Komisija sava finansiālās integrācijas uzraudzības ziņojuma ietvaros ik gadus veiks finansiālās integrācijas visp

7 Skat. Iestāžu nolīgumu par labāku tiesību aktu izstrādi (OV C 321/1, 31.12.2003.) un Konkurētspējas padomes secinājumus par labāku tiesisko regulējumu (9501/05).

8 Līdz šim Komisija sniegusi gandrīz 80 ietekmes novērtējumus, turpretī Parlaments un Padome veikusi tikai vienu. Neviens ietekmes novērtējums nav veikts pēc pašu dalībvalstu likumdošanas iniciatīvas iekšlietu un tieslietu jomā.

9 Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan.

10 Nākamais progressa ziņojums paredzēts 2006. gada janvārī.

ārējās situācijas uzraudzību¹¹. Iestāžu uzraudzības grupa¹² dos ieguldījumu, novērtējot procesu visās finanšu pakalpojumu nozarēs¹³.

Paveiktā novērtējums attiecībā uz Rīcības plānu finanšu pakalpojumu jomā un visiem jaunajiem likumdošanas pasākumiem ir Komisijas galvenā prioritāte turpmākajiem 5 gadiem. Komisija centīsies līdz 2009. gadam pabeigt visu Finanšu pakalpojumu rīcības plāna pasākumu¹⁴ pilnīgu ekonomisko un tiesisko novērtējumu. Laikposmā no 2007. līdz 2008. gadam tiks uzsākts pētījums¹⁵. Galveno pasākumu novērtējums tiks veikts aptuveni 4 gadu laikā pēc katra pasākuma īstenošanas termiņa beigām.

Ja laika gaitā rūpīgs novērtējums un analīze liecinās, ka konkrēti juridiskie teksti nedod cerēto rezultātu, tie tiks grozīti vai atcelti likumdošanas procedūras ietvaros¹⁶.

2.5. Vienkāršošana, kodificēšana un precizēšana

Kopienas un valstu īstenošanas noteikumiem attiecībā uz finanšu pakalpojumiem jādarbojas kā vienotam un saskaņīgam tiesību kopumam. Kaut arī Komisija ir centusies panākt Finanšu pakalpojumu rīcības plāna tiesību aktu maksimālu vienkāršību un saskaņību, vēl ir iespējami tālāki uzlabojumi. Tādēļ Komisija veiks nozaru un starpnozaru saskaņības pārbaudes, caurskatot attiecīgos tiesību aktus, lai nodrošinātu terminoloģijas un ietekmes saskaņību. Tiesiskās saskaņības pārbaudes ietvaros noteikti jāveic dalībvalstu pieeju izpēte, lai labāk izprastu, kā Kopienas tiesības tiek piemērotas praksē, un panāktu, ka patiešām tiek nodrošināts tāds tiesiskās saskaņības līmenis, kāds tirgiem nepieciešams. Pārbaudes izejas punktam neapšaubāmi jābūt Kopienas tiesībām, tomēr līdztekus jāpievēršas to transponēšanai un piemērošanai valstu līmenī.

Komisijas darbība, kas būs vairāku gadu iniciatīva, tiks uzsākta ar šādiem praktiskiem pasākumiem:

- Vienkārša piekļuve Kopienas tiesībām tiks panākta, ievieojot visus attiecīgos Kopienas instrumentus internetā¹⁷ tādā formātā, kas būtu ērts gan speciālistiem, gan pilsoņiem kopumā;
- Pirmā nozares saskaņības pārbaude tiks veikta vērtspapīru jomā. Tiks izveidota praktiķu un tirgus ekspertu grupa, kas palīdzēs Komisijai veikt galveno problēmu analīzi. Līdzīgu darbu jau izvērš Komisijas Juridiskās noteiktības grupa, kas nodarbojas ar pārrobežu vērtspapīru tiesībām un pārvedumiem;
- Šobrīd uzkrātās pakalpojumu izmantotājiem sniedzamās informācijas daudzums un dažādība var radīt apjukumu gan pakalpojumu izmantotājiem, gan pakalpojumu sniedzējiem. 2008. gadā tiks veikts plašs pētījums, lai pārskatītu esošo EK noteikumu informācijas prasību iespējamās nekoncekvences un šo prasību pamatotību.

11 Skat.: http://europa.eu.int/comm/internal_market/finances/cross-sector/index_en.htm#monitor

12 Skat.: http://europa.eu.int/comm/internal_market/finances/cross-sector/index_en.htm#interinstitutional.

13 Lamfalussy procesu piemēro banku pakalpojumu, apdrošināšanas un fondēto pensiju, vērtspapīru un pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu nozarēs; Lamfalussy process principā neaptver horizontālos jautājumus, piemēram uzņēmumu vadību, revīziju un grāmatvedību, izņemot gadījumus, kad iniciatīvas šajās jomās īpaši pievēršas finanšu pakalpojumu jomām.

14 Izņemot tos, kuru īstenošanas termiņš beidzas pēc 2005. gada.

15 Lai sagatavotos šim darbam, Komisija 2006. gada rudenī plāno sarīkot darbsemināru ekonomikas speciālistiem.

16 Zajās grāmatas apspriešanas laikā netika konstatēts neviens teksts, kas patiešām būtu nekavējoties jāatceļ.

17 Ar saitēm uz valstu īstenojošiem tiesību aktiem. Skat. 2.3. iedaļu.

- Šāda nenoteiktība ir īpaši izteikta kolektīvo ieguldījumu jomā. Šajā jomā spēkā ir gan nozaru un transversālie noteikumi, gan atsevišķi vietējie noteikumi publicitātes jomā. Nozares atsauksmes liecina, ka šāda situācija traucē efektīvi īstenot ieguldījumu fondu pārrobežu komercializāciju. Tas arī rada neskaidrību par to, vai fondu izplatītājs ir atbildīgs, veicot komercializāciju vai sniedzot pakalpojumus ieguldītājiem. Lai precizētu dažus no šiem jautājumiem, Komisija 2006. gada laikā nāks klajā ar paziņojumu / ieteikumu. Tas varētu kalpot par izejas punktu salīdzināšanas darbam citās jomās.
- Apdrošināšanas *Solvency II* (Maksātspējas II) projekta kontekstā šobrīd tiek veikta nozīmīga kodifikācija. Neveicot atkārtotas sarunas par esošo *acquis*, sešpadsmit apdrošināšanas direktīvas tiks iekļautas jaunajā vienotajā EK Apdrošināšanas direktīvā. Tas varētu kalpot par piemēru līdzīgām kodifikācijas iniciatīvām citās finanšu pakalpojumu jomās.
- Turklāt, ja tiks atklāta jebkāda nepareiza Kopienas tiesību īstenošana, Komisija veiks attiecīgu darbību, ieskaitot pārkāpumu izmeklēšanas procedūru pielietošanu, lai nodrošinātu konsekventu un efektīvu reglamentējošo sistēmu visā ES.

2.6. Finanšu pakalpojumu izmantotāji – iesaistīšana, izglītošana un kompensēšana

Finanšu pakalpojumu izmantotāju forumam FIN-USE ir ļoti svarīga loma, jo tas atspoguļo pakalpojumu izmantotāju skatījumu uz EK politikas attīstību¹⁸. Komisija turklāt nodrošinās proporcionālu pakalpojumu izmantotāju pārstāvību visās turpmākajās padomdevējās grupās.

Tā kā atsevišķu sociālās sistēmas aspektu finansēšana pakāpeniski virzās prom no publiskā sektora, nepieciešams vairot pilsoņu izpratni par finanšu jautājumiem un tiešu iesaisti tajos. Lai stiprinātu pieprasījuma pusi un veicinātu saprātīgus ieguldījumu lēmumus, piemēram, attiecībā uz pensijām, ir būtiski uzlabot pārskatāmību un salīdzināmību un palīdzēt patērētājiem izprast finanšu produktus. Kaut arī par patērētāju izglītošanu pamatā atbildīgas dalībvalstis, Komisija var ne vien veicināt visas ES līmeņa viedokļu apmaiņu par izglītošanu finanšu jomā, patērētāju lietpratību un paraugpraksi, bet arī stimulēt kopīgus projektus. Tā plāno 2007. gada sākumā sarīkot konferenci par šo tēmu.

Turklāt, lai informētu patērētājus par jaunākajām tendencēm finanšu pakalpojumu jomā, Komisija paredzējusi publicēt periodisku biļetenu, kurā uzsvars būs likts uz svarīgākajiem pakalpojumu izmantotāju / patērētāju aspektiem tās īstenotajā darbībā. Tiek plānots arī izveidot pastāvīgu visas Eiropas patērētāju pārstāvju grupu, kuras ietvaros tiktu apspriesti finanšu pakalpojumu jautājumi, kas ir īpaši svarīgi patērētājiem. Arī turpmāk tiks uzturēti regulāri sakari ar UNI-EUROPA, kas pārstāv finanšu pakalpojumu nozaru darbiniekus.

FIN-NET¹⁹ ir svarīga loma, jo tas nodrošina pakalpojumu izmantotājiem un patērētājiem vienādu piekļuvi ārpustiesas sūdzību procedūrām pārrobežu gadījumos²⁰. Komisija ir uzsākusi pārskatu par FIN-NET lomu nolūkā tālāk kāpināt tā lietderību. Komisija veiks arī valstu kompensēšanas sistēmu izpēti finanšu pakalpojumu jomā, lai konstatētu jebkādas trūkumus.

2.7. Tālāka mijiedarbības stiprināšana ar citām politikas jomām

18 Skat.: http://europa.eu.int/comm/internal_market/finservices-retail/finuse_en.htm.

19 Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/finservices-retail/finnet/index_en.htm

20 Šādu gadījumu kļūst arvien vairāk (2001. gadā – 335; 2002. gadā – 601; un 2003. gadā – 796).

Būtiski ir maksimāli izmantot sinerģijas starp finanšu pakalpojumu jomu un citām politikas jomām. Nākamajos piecos gados tiks tālāk stiprināta sadarbība ar citām politikas jomām, jo īpaši konkurences politikas (nozaru izpēte²¹), patērētāju politikas (patērētāju aizsardzība, līgumtiesības²²) un nodokļu politikas jomu.

Nesenajā Komisijas pārskatā par šķēršļiem pārrobežu konsolidācijai²³ Eiropā kā galvenie šķēršļi finanšu pakalpojumu integrācijai ir konstatēta diskriminācija un nenoteiktība nodokļu noteikumos, jo īpaši ar pārstrukturēšanu saistītā PVN summa²⁴. Pēc plaša konsultāciju procesa ar ieinteresētajām personām Komisija paredz iesniegt tiesību akta projektu, lai noteikumus par PVN finanšu pakalpojumiem pielāgotu vienotā finanšu tirgus attīstībai²⁵. Pārskatā arī uzsverta nepieciešamība pēc rīcības citās politikas jomās, ko varētu uzņemties veikt Komisija²⁶.

3. PAREIZU EK REGULĒJOŠO UN UZRAUGOŠO STRUKTŪRU NODROŠINĀŠANA

3.1. Lamfalussy procesa darbības nodrošināšana

ES finanšu tirgu integrācija vēršas plašumā. Kaut arī dažas uz privātklientiem vērstās uzņēmējdarbības formas arī turpmāk saglabās vietēju raksturu, uzņēmumi arvien vairāk tiecas panākt apjomradītus ietaupījumus visas ES mērogā, lai arī bieži saglabā vietējo fizisko klātbūtni – tas tiek īstenots, izmantojot riska pārvaldības un administratīvo funkciju centralizēšanu, pārrobežu apvienošanu, kā arī izmantojot internetu. Tādēļ jāpielāgo reglamentējošās un uzraudzības struktūras ES un, ja iespējams, jāsamazina reglamentēšanas izmaksas. EK reglamentējošās un uzraudzības pieeja attiecībā uz finanšu pakalpojumiem tagad balstās uz četru līmeņu procesu²⁷. Šis process guvis plašu atbalstu un tiek uzskatīts par sekmīgu. Tagad lēmumu pieņemšana un uzraudzības pasākumi ir daudz efektīvāki un elastīgāki.

Komisijas pamatnostāja ir turpināt atbalstu šim procesam un nākamo piecu gadu laikā to attīstīt, lai maksimāli izmantotu tā potenciālu. Galvenie reglamentējošās politikas jautājumi ir šādi:

- (1) īpaši svarīgas ir diskusijas par komitoloģijas reformu;
- (2) visa procesa atbildības sadales un pārskatāmības uzlabošana, arī attiecībā uz Eiropas Parlamentu un Padomi, ņemot vērā noteiktās institucionālās robežas un to, ka valstu uzraudzītāju komitejas ir Komisijas padomdevējas iestādes;
- (3) starpnozaru sadarbības attīstība reglamentējošā jomā attiecībā uz arvien lielāku starpnozaru finanšu jautājumu skaitu;
- (4) jānodrošina, ka visos četros procesa līmeņos tiek ievērots labākas tiesību aktu izstrādes

21 2005. gada 13. jūnijā Komisija nolēma uzsākt finanšu pakalpojumu nozares izpētes pasākumus privātklientu banku pakalpojumu un uzņēmējdarbības apdrošināšanas jomās. Izpēte tiks noskaidrots, vai šajās nozarēs pilnībā darbojas konkurence (jo īpaši pārrobežu konkurence).

22 Komisija izstrādā vienotu modeli kā instrumentu, ko izmantot, lai uzlabotu Eiropas līgumtiesību saskaņību.

23 Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/finances/docs/cross-sector/mergers/cross-border-consolidation_en.pdf.

24 Skat.: http://europa.eu.int/comm/internal_market/finances/docs/cross-sector/mergers/survey-results_en.pdf under B.1.2 Tax Barriers

25 Paziņojums: „Nodokļu un muitas politikas ieguldījums Lisabonas stratēģijā”.

26 Ieguldījumu fondu jomā fondu apvienošanas uzskatīšana par „[ar nodokļi] apliekamu gadījumu” ir lielākais klupšanas akmens, vienkrāsojot Eiropas pārblīv ēto situāciju fondu jomā.

27 Skat. <http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/02/195&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

uzstādījums, līdz ar to nodrošinot labāku noteikumu izstrādi, konsekventu īstenošanu un izpildi. Neraugoties uz to, ka 3. līmeņa komitejas ir labi veikušas darbu, un atzīstot, ka to resursi bijuši ierobežoti, Komisija uzskata, ka to padomam, kas var ievērojami palielināt reglamentēšanas izmaksas, par labu nāktu papildus izskatīšana ekonomikas speciālistu grupā, vērtējot to no ietekmes un samērīguma viedokļa;

- (5) kopīgs darbs ar lielākajiem partneriem, lai panāktu standartu globālu konvergenci gadījumos, kad tas ir lietderīgi.

3.2. Uzdevumi uzraudzības jomā

Jāstiprina uzraudzītāju saistības sadarboties un apmainīties ar informāciju. Sadarbībai krīzes situācijās jābūt drošai.

Daži uzdevumi nākamajiem pieciem gadiem ir šādi:

(6)	pieaugot integrācijas tempam un lai rastu risinājumu iespējamam domino efekta gadījumos, <u>jāprecizē un jāpilnveido izcelsmes valsts un reģistrācijas valsts iestāžu atbildība</u> (3.2.1.);
(7)	jāizpēta <u>uzdevumu un atbildības deleģēšana</u> , vienlaikus nodrošinot, ka uzraudzītājiem ir vajadzīgā informācija un to starpā valda uzticēšanās (3.2.2.);
(8)	jāuzlabo <u>uzraudzības efektivitāte</u> , novēršot ziņošanas un informācijas prasību pārkāpumus (3.2.3.);
(9)	jāīsteno <u>konsekventāka un savlaicīgāka sadarbība</u> un jāveido īstena uzraudzības kultūra visā ES (3.2.4.).

3.2.1. Lielāka skaidrība par izcelsmes valsts un reģistrācijas valsts uzraudzības iestāžu lomu un pienākumiem

EK uzraudzības sistēmas pamatā ir izcelsmes valsts un reģistrācijas valsts princips, kas balstās uz savstarpēju atzīšanu, un konsolidēta uzraudzība. Jārod efektīvs risinājums iespējamam domino efektam, piemēram, gadījumos, kad bankrotē grupa, kas darbojas visas ES mērogā, vai sistēmiski nozīmīga iestāde, kas darbojas vienā dalībvalstī, bet par grupas uzraudzību atbildīgā iestāde atrodas citā dalībvalstī²⁸.

Jebkāda ES piesardzīgas uzraudzības struktūru attīstība, novirzoties no pašreizējiem noteikumiem, ir saistīta ar sarežģītajiem jautājumiem par politisko un finansiālo atbildību, jo īpaši gadījumos, kad tas varētu skart publiskās finanses. Komisija atbalsta uz pakāpenisku attīstību vērstu pieeju, risinot acīmredzamas problēmas, rodot pareizu līdzsvaru starp efektīvākiem un konsolidētiem uzraudzības noteikumiem un nodrošinot finanšu stabilitāti visā ES.

Patērētāju aizsardzībai svarīgas ir arī noguldījumu garantiju shēmas. Jāturpina darbs, lai nodrošinātu, ka esošie noteikumi efektīvi darbojas pārrobežu kontekstā un ir saderīgi ar citiem noteikumiem, piemēram, ar galīgā aizdevēja noteikumiem un atbildību par finansēšanu finanšu

28

Komisija veiks pētījumu par likviditātes pārvaldību bankās un dalībvalstu piesardzīgas uzraudzības prasībām.

krīzes gadījumā. Komisija pētīs galvenos savstarpēji saistītos jautājumus un 2006. gadā nāks klajā ar paziņojumu par šo jautājumu.

3.2.2. Izpētīt uzdevumu un atbildības deleģēšanu starp uzraudzītājiem

Tiesību akti banku pakalpojumu jomā jau paredz uzraudzītājiem iespēju pilnu atbildību par meitasuzņēmuma uzraudzību deleģēt mātesuzņēmuma uzraudzītājam. Tomēr šī iespēja vēl nav īstenota praksē. Tāpat arī tiesību akti vērtspapīru jomā, piemēram, attiecībā uz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu un uz prospektiem, pieļauj atsevišķu funkciju nodošanu starp regulatoriem. Tomēr iespējams darīt vairāk, lai apmainītos ar informāciju un efektīvāk veiktu uzdevumus²⁹.

Vienkāršu ikdienas pārrobežu strīdu ātrai un efektīvai atrisināšanai uzraudzītāju starpā varētu izmantot starpniecības mehānismus. Tas stiprinātu uzraudzītāju darbību savstarpēju tuvināšanu³⁰.

3.2.3. Daži praktiski soļi, lai uzlabotu uzraudzības efektivitāti

Vairākkārtīgas ziņošanas prasības rada pārrobežu grupām nevajadzīgas izmaksas. Tās jāaizstāj ar racionalizētu vienotu ziņošanu bez valstu „papildinājumiem”. Starptautiskie finanšu pārskatu standarti (SFPS), Direktīva par finanšu instrumentu tirgiem (DpFIT) un jaunu piesardzīgas uzraudzības noteikumu izstrāde banku pakalpojumu un apdrošināšanas jomā rada vienreizēju iespēju racionalizēt ziņošanas formātus.

Komisija uzskata, ka pienācis laiks strādāt pie patiešām kopīgu datu un ziņošanas prasību un, ja vajadzīgs, kopīgu uzraudzības datu bāzu izveides. 3. līmeņa komitejām jāsāk nopietni strādāt pie vienkāršotu kopīgu datu un ziņošanas veidlapu izveides, kam pamatā būtu reāla informācijas apmaiņa starp valstu uzraudzītājiem. Komisija cer, ka līdz 2008. gadam šie svarīgie efektivitātes uzlabojumi sāks nest augļus. Sākot no 2009. gada, visām ES bankām, apdrošinātājiem un lielākajām ieguldījumu sabiedrībām būtu jābūt iespējai izpildīt ziņošanas prasības, nosūtot vienu visaptverošu ziņojumu paketi attiecīgajam uzraudzītājam vienotā līmenī.

3.2.4. Uzraudzības kultūras attīstīšana visas Eiropas līmenī

Lai īstenotu kopīgu lēmumu pieņemšanu un izpildi, jo īpaši attiecībā uz grupām, kas atrodas vairākās valstīs vai darbojas vairākās nozarēs, nākamo piecu gadu laikā mērķtiecīgi jāattīsta kopīgas pārbaudes, speciālistu veiktas salīdzinošas pārskatīšanas³¹ un tādi praktiski pasākumi kā darbinieku apmaiņa, uzraudzītāju kopīgas mācības, informācijas un speciālo zināšanu apmaiņa.

4. PAŠREIZĒJIE UN TURPMĀKIE LIKUMDOŠANAS PASĀKUMI (2005. – 2010. GADAM)

4.1. Pašreizējie projekti

29 2007. gadā tiks sarīkota konference par uzraudzības konverģenci banku nozarē.

30 Tam jānotiek brīvprātīgi, balstoties uz kopīgu principu par pienākumu sadarbības. Jāievēro konfidencialitātes prasības un Eiropas iestāžu sistēmas ierobežojumi.

31 Ko varētu publikot.

4.1.1. Banku pakalpojumi privātklientiem

Pašlaik jau tiek īstenotas trīs lielas iniciatīvas attiecībā uz banku pakalpojumiem privātklientiem:

- Hipotekāro kredītu jomā 2006. gadā tiks publicēta Baltā grāmata, kurā tiks ietvertas visas iniciatīvas, kas ir nepieciešamas un ekonomiski pamatotas, lai integrētu ES hipotekāro kredītu tirgu.
- Attiecībā uz patēriņa kredītiem 2005. gada 10. oktobrī tika publicēts grozīts direktīvas priekšlikums, kura mērķis ir izveidot funkcionējošu patēriņa kredītu iekšējo tirgu un uzlabot patērētāju aizsardzību³².
- Ar Maksājumu pakalpojumu direktīvas priekšlikumu tiks veicināta konkurence un precizēti noteikumi attiecībā uz pakalpojumu izmantotāju un sniedzēju tiesībām un pienākumiem. Šī iniciatīva veicinās un veidos pamatu nozares centieniem līdz 2010. gadam izveidot vienoto Eiropas maksājumu telpu (*SEPA*). Komisija līdz 2007. gadam izpētīs, kādi pasākumi varētu būt nepieciešami turpmāk, lai panāktu, ka *SEPA* tiek veiksmīgi nodrošināta noteiktajā termiņā.

4.1.2. Solvency II (Maksājspēja II)

Solvency II (Maksājspēja II) mērķis ir veikt pamatīgu EK regulējuma un pārraudzības pārbaudi apdrošināšanas jomā. Tiks ieviesti maksājspējas prasību riska aprēķini apdrošināšanas uzņēmumiem. Tiks vairāk saskaņota apdrošināšanas saistību (tehnisko noteikumu) aprēķināšana, vienlaikus veicinot uzraudzības prakses tuvināšanos.

Šis projekts, kas ir guvis plašu atbalstu, ir cieši saistīts ar starptautiskajām tendencēm grāmatvedībā, pārraudzībā un aktuāru darbībā un ņems vērā būtiskas tendences banku sektorā saskaņā ar Bāzeles II prasībām.

Komisija plāno 2007. gada vidū nākt klajā ar vienotā teksta priekšlikumu, struktūru pēc tam pilnveidos ar 2. līmeņa pasākumiem, ko pieņems ar komitoloģijas procedūru.

4.1.3. Būtiskas līdzdalības pārskatīšana

Uzraudzītāji var bloķēt potenciālos ieguldījumus, apvienošanās un pārņemšanas finanšu nozarē. Nepārprotami nepieciešama lielāka skaidrība, pārskatāmība un nodošana atklātībai attiecībā uz šo uzraudzības uzdevumu pārskatīt būtisku līdzdalību. Komisija un uzraudzības komitejas (*CEBS* un *CEIOPS*) jau uzsākušas darbu pie Banku direktīvas 16. panta un Apdrošināšanas direktīvas 15. panta pārskatīšanas un kopīgu piesardzīgas uzraudzības kritēriju noteikšanas. Banku nozarē priekšlikums gaidāms 2006. gada vidū, apdrošināšanas nozarē šis darbs tiks veikts *Solvency II* kontekstā.

4.1.4. Mijieskaits un norēķini

32

Skat. http://europa.eu.int/comm/consumers/cons_int/fin_serv/cons_directive/2ndproposal_en.pdf.

Pārrobežu mijieskaita un norēķinu infrastruktūras ir daudz dārgākas nekā vietējā līmenī un to drošības un efektivitātes līmenis ir zemāks. Pārrobežu darījumu augsto izmaksu iemesli ir tehniskie, juridiskie un fiskālie šķēršļi³³. Tāpat nepastāv tiesiskais regulējums ES līmenī.

Savā 2004. gada paziņojumā Komisija ierosināja, ka efektīvai, drošai un lētai pārrobežu mijieskaita un norēķinu nozarei varētu būt nepieciešama pamatdirektīva. Lai pārbaudītu šādu iespēju, Komisija pašlaik veic ļoti plašu apspriešanos un ietekmes novērtējumu. Kad šis process būs pabeigts, Komisija, ņemot vērā jaunākās tirgus tendences, 2006. gada laikā izlems, kā tālāk rīkoties un vai nākt klajā ar oficiālu priekšlikumu.

4.2. Pašreizējie apsvērumi

4.2.1. Nepamatotu šķēršļu likvidēšana pārrobežu konsolidācijai

Komisija ir noteikusi un izpētījusi iespējamus šķēršļus pārrobežu ieguldījumiem un ekonomikas racionalizācijai Eiropā³⁴. Tāpat Komisija ir pētījusi, kā tiek ievērotas Līgumā noteiktās tiesības attiecībā uz brīvu kapitāla apriti³⁵. Nepamatoto šķēršļu likvidēšana vai vismaz samazināšana stiprinās konkurētspēju attiecībā uz finanšu nozarēm un ekonomiku kopumā un sekmēs izaugsmi un jaunu darbavietu radīšanu. Paredzēts, ka turpmākā darbība tiks uzsākta 2006. gadā (skat. arī 4.1.3. punktu).

4.2.2. Elektroniskās naudas direktīva

Šobrīd tiek veikts elektroniskās naudas direktīvas novērtējums, kas liek domāt, ka ar direktīvu netiek nodrošināta pietiekama juridiskā noteiktība un tā, iespējams, ir ierobežojusi tirgus attīstību. Ziņojumu publicēs 2006. gada pavasarī kopā ar atbilstošiem politikas ieteikumiem.

4.2.3. Apdrošināšanas garantiju shēmas

Komisija 2006. gadā lems, vai ierosināt tiesību aktu izstrādi šajā jomā.

4.2.4. Hāgas Vērtspapīru konvencija

Padomes lūgtais atsevišķu Hāgas Vērtspapīru konvencijas³⁶ aspektu juridiskais novērtējums palīdzēs Padomei izlemt, vai pieņemt Komisijas pašreizējo priekšlikumu parakstīšanai.

4.2.5. Alternatīvie instrumenti

Apspriešanās liecina par vispārēju skepsi attiecībā uz alternatīvo instrumentu („26. režīma”) pamatojumu un lietderību finanšu pakalpojumu jomā. Tā virzītājiem sīkāk jāizskaidro savas idejas un šādu alternatīvu instrumentu juridiskais un praktiskais pamatojums un priekšrocības.

33 Tā dēvētie Džovanīni šķēršļi. Ar dažādu grupu (CESAME, FISCO) palīdzību Komisija turpinās darbu, lai novērstu šos šķēršļus, kas traucē veikt pārrobežu mijieskaitu un norēķinus.

34 Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/finances/cross-sector/index_en.htm#obstacles un skat. 2.7. punktu.

35 Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/capital/docs/communication_en.pdf.

36 Daudzpusējs līgums par kolīzijas normām attiecībā uz starpnieku turētiem vērtspapīriem.

Komisija ir gatava to uzklaustīt³⁷, taču tai jāgūst pārliecība, ka alternatīvie instrumenti spēs radīt ievērojamas priekšrocības tirgus dalībniekiem.

4.3. Jomas, kurās šajā posmā nav paredzēta jaunu tiesību aktu izstrāde

Galvenās jomas, kurās nav plānota jaunu tiesību aktu izstrāde, ir šādas: kredītvērtējuma aģentūras; finanšu analītiķi; 2. līmeņa pasākumi saistībā ar pārņemšanas piedāvājumu direktīvu attiecībā uz piedāvājuma dokumenta prasībām un kapitāla prasības regulētiem tirgiem. Komisija uzskata, ka esošās reglamentējošās prasības (vai tās, kas ir jau izstrādātas, piemēram, Finanšu instrumentu tirgu direktīvas 2. līmeņa pasākumi) pašlaik ir pietiekamas un ka dalībvalstīm ir vairāk priekšrocību un tirgus dalībnieku pašregulācija vairāk piemērota, lai rastu atbilstošākās papildu atbildes uz tirgus attīstības tendencēm.

4.4. Turpmākās iniciatīvas

Komisija ir noteikusi divas jomas, kurās rūpīgi mērķorientētas un uz pierādījumiem balstītas iniciatīvas varētu dot labumu ES ekonomikai: ieguldījumu fondi un finanšu pakalpojumi privātklientiem. Darbība šajās jomās notiks, izmantojot augšupejošo pieeju, pamatojoties uz plašām apspriešanām, ieklausoties tirgus speciālistu viedoklī, ņemot vērā mijiedarbību starp esošiem tiesību aktiem un jaunām iniciatīvām.

4.4.1. Ieguldījumu fondi

ES normatīvajai videi jānodrošina apstākļi, lai fondu nozare, kas šobrīd pārvalda vairāk nekā 5 triljonus euro, varētu izveidot atbilstīgi strukturētus un labi pārvaldītus kolektīvos ieguldījumus ar augstāko iespējamo peļņu, atbilstoši individuālo ieguldītāju finanšu iespējām un vēlmei riskēt, nodrošinot viņus ar visu nepieciešamo informāciju risku un izmaksu novērtēšanai.

Jau krietni daudz ir paveikts, lai nodrošinātu konsekventu PVKIU tiesību īstenošanu citastarp nodrošinot raitāku PVKIU apliecības darbību, skaidrāku izpratni par ieguldījumu ierobežojumiem un esošo PVKIU tiesību aktu konsekventāku transponēšanu.

Komisijas 2005. gada jūlija Zaļajā grāmatā par ES regulējuma uzlabošanu ieguldījumu fondiem³⁸ novērtēts esošais PVKIU tiesiskais regulējums, ņemot vērā fondu nozares pašreizējās attīstības tendences.

Pamatojoties uz atbildēm uz Zaļo grāmatu³⁹ un pašreiz notiekošo darbu, Komisija varēs izveidot stingru, uz pierādījumiem balstītu viedokli par visu turpmāko pasākumu saturu un formu. Komisijas viedokļi tiks izklāstīti Baltajā grāmatā, ko paredzēts publicēt 2006. gada otrajā pusē.

4.4.2. Finanšu pakalpojumi privātklientiem – banku konti un kredītu starpnieki

Nepieciešama turpmāka darbība, lai atvērtu sadrumstalotos privātklientu finanšu pakalpojumu

37 Savā 2004. gada oktobra paziņojumā „Eiropas līgumtiesības un *acquis* pārskatīšana” Komisija paziņoja, ka tā veiks alternatīvo instrumentu ietekmes novērtējumu.

38 Skat. http://europa.eu.int/comm/internal_market/securities/ucits/index_en.htm

39 Atbildes tiks publicētas 2006. gada rudenī.

tirgus. Komisijas pieeja būs mērķtiecīga un vērsta uz apspriešanos, ikvienā politikas veidošanas posmā iesaistot visus tirgus dalībniekus. Komisija ir nolēmusi, ka turpmāk uzmanību vērts pievērēt tālāk minētajām privātklientu pakalpojumu jomām.

Lielākajai daļai patērētāju pieeja finanšu pakalpojumiem un tirgiem sākas ar piekļuvi bankas kontam, kas kļūst aizvien nozīmīgāka, lai pilsoņi varētu iekļauties tirgū un sabiedrībā, jo īpaši kontekstā ar elektronisko maksājumu izmantošanu vienotas maksājumu zonas ietvaros. Jālikvidē nevajadzīgi šķēršļi, kas saistīti ar jebkāda veida banku kontiem (tekošiem kontiem, krājkontiem, vērtspapīru kontiem)⁴⁰, jāpaplašina klientu izvēles iespējas un jāuzlabo konkurence pakalpojumu sniedzēju starpā.

Komisija izveidos ekspertu grupu, kuras sastāvā būs nozares un pakalpojumu izmantotāju pārstāvji, lai konstatētu, kādas problēmas pastāv saistībā ar pakalpojumu izmantotāju mobilitāti (piemēram, pārrobežu kontu atvēršana (tai skaitā tiešsaistē), konta slēgšanas maksām un starpbanku pārvedumiem), un apsvērs alternatīva standarta bankas konta lietderību. Ekspertu grupas darba rezultātiem jābūt pieejamiem 2007. gada sākumā. Komisija pētīs, kādas iniciatīvas nepieciešamas, balstoties uz pašreiz veiktajām nozaru aptaujām konkurences jomā⁴¹. Iepriekš neparedzot Patērētāju kredītu direktīvas likumdošanas procesa iznākumu, Komisija uzskata, ka nepieciešams tālāk pētīt kredītu starpnieku jomu. Komisija uzsāks pētījumu, ko paredzēts nodot atklātībā 2008. gadā, lai savāktu informāciju par piemērojamiem valstu noteikumiem un konstatētu problēmas, kādas rada vai nu noteikumu atšķirības vai to pārklāšanās. Vērā tiks ņemta pieejamā pieredze, kas gūta no esošajiem tiesību aktiem apdrošināšanas un vērtspapīru starpniecības jomās.

5. ĀRĒJĀ DIMENSIJA

Arvien biežāk standarti un paraugprakse tiek noteikti un definēti pasaules mērogā, piemēram, attiecībā uz grāmatvedības, revīzijas un banku kapitāla prasībām. Ņemot vērā ES tirgus apjomu un Eiropas pieredzi, pragmatiski apvienojot likumīgi pamatoto nepieciešamību saskaņot noteikumus un dažādu tirgu / kultūru / dalībnieku atšķirīgās vajadzības, ES jāieņem vadošā loma standartu noteikšanā pasaules līmenī.

ES ir visatvērtākais finanšu tirgus pasaulē, kas arvien vēršas plašumā. Euro ieviešana līdz ar brīvu kapitāla apriti nosaka pasaules mēroga standartus attiecībā uz atklātību un pārskatāmību. Citām valstīm vajadzētu sekot šim piemēram. ES ir cieši apņēmusies veikt tālejošu globālo finanšu pakalpojumu tirgu atvēršanu. Šī apņemšanās tiek īstenota VVPT sarunu ietvaros PTO Dohas sarunu raundā un citu tirdzniecības sarunu ietvaros.

Plašu atbalstu guvusi Komisijas pieeja, kas izpaužas kā dialogs nolūkā pieņemt tiesisko regulējumu, proti, informācijas apmaiņa, savlaicīga potenciālo tiesiskā regulējuma problēmu konstatēšana un savstarpēji pieņemamu risinājumu meklēšana. Tādēļ Komisija padziļinās veiksmīgo ES un ASV finanšu tirgu dialogu problēmu risināšanai, par to sīki informējot dalībvalstis, Eiropas Parlamentu, privāto sektoru un citas attiecīgās ieinteresētās personas.

Turklāt Komisija ir paredzējusi paplašināt dialogu un sadarbību finanšu jautājumos ar citām valstīm, piemēram, Japānu, Ķīnu, Krieviju un Indiju, cik iespējams, plaši atspoguļojot nozares prioritātes.

⁴⁰ Papildus tiem aspektiem, kas jau aplūkoti maksājumu iniciatīvā.

⁴¹ Skat. 2.7. iedaļu.

Tāpat EK jābūt spēcīgi pārstāvētai starptautiskās struktūrās, kur tai jāpauž vienots viedoklis cīņā pret uzņēmumu un komerciālu krāpniecību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, teroristu finansēšanu, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, korupciju un citu nelikumīgu rīcību. Sadarbībai un informācijas apmaiņai jābūt efektīvai arī attiecībā uz ārzonu finanšu centriem. Jāveicina ES nostājas koordinācija pirms sanāsmēm starptautiskos forumos, piemēram, Bāzeles komitejā, Starptautiskajā Apdrošināšanas uzraudzību asociācijā, Starptautiskajā vērtspapīru komisiju organizācijā, UNIDROIT, lai precīzi noteiktu ES pozīcijas sarunās. Turklāt Komisijai jāpiedalās arī Finansiālās stabilitātes forumā, no kura tā šobrīd nesaprotamu iemeslu dēļ ir izslēgta.

6. UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRA

Komisija ik gadus publicēs sīki izstrādātu ziņojumu par sasniegumiem un attīstības tendencēm šajā dokumentā uzskaitītajās jomās.

Annex I: Concrete tasks or activities contained in White Paper Financial Services			
	What	Who	When
BETTER REGULATION – CONSULTATION AND IMPACT ASSESSMENTS (2.1 / 2.2)			
(10)	Transparent consultation procedures	European Commission	ongoing
(11)	Ex ante evaluations (impact assessments) in preparation of all new proposals	European Commission	ongoing
(12)	Ex ante evaluations (impact assessments) in preparation of significant level-2 measures	European Commission	ongoing
(13)	Ex ante evaluations (impact assessments) in preparation of substantive amendments to European Commission proposals	European Parliament and Council	ongoing
IMPLEMENTATION AND ENFORCEMENT (2.3)			
(14)	Improve timely and accurate transposition and enforcement of EC Directives	Member States	ongoing
(15)	Update transposition matrix of FSAP measures (web-site)	European Commission	ongoing
(16)	Complete transposition matrix with hyper-links to national transposing legislation	European Commission	10/2005 until 02/2006
(17)	Convene and run transposition workshops	European Commission	ongoing
(18)	Publication summary notes of transposition workshops and interpretative guidance for transposition	European Commission	ongoing
(19)	Launch infringement procedures in case of faulty transposition and incorrect enforcement	European Commission	ongoing
(20)	Set adequate (aligned) transposition time for level-1 and level-2 measures	European Commission, European Parliament and Council	ongoing
EX-POST EVALUATION (2.4)			
(21)	Publication of Financial Integration Monitor Report	European Commission	annually
(22)	Assistance to the Inter-Institutional Monitoring Group	European Commission	2005-2007
(23)	External study on impact of FSAP (measuring empirical and economic effects)	European Commission	2007-2008

(24)	Workshop with economic experts (as input for full evaluation of FSAP measures)	European Commission	autumn 2006
(25)	Ex-post evaluations of all new legislative measures	European Commission	4 years after transposition
SIMPLIFICATION, CODIFICATION AND CLARIFICATION (2.5)			
(26)	Setting up and running an Advisory Committee to assist the European Commission in the Economic and legal evaluation of securities legislation	European Commission	2005 and beyond
(27)	Running of Legal Certainty Group in the area of Clearing and Settlement, consisting of practitioners and market experts: support work of the network and ensure secretariat	European Commission	2005 and beyond
(28)	Consistency check on information requirements and marketing and distribution requirements in financial services legislation: launch of external study	European Commission	2008
(29)	Communication/Recommendation on marketing of investment funds	European Commission	2006
(30)	Solvency II – codification of Insurance Directives + technical work on modernising solvency requirements	European Commission	ongoing; proposal 2007

USERS OF FINANCIAL SERVICES: INPUT, EDUCATIONS AND REDRESS (2.6)			
(31)	FIN-USE: support work of the group and ensure secretariat	European Commission	Ongoing 6/7 meetings per year
(32)	Conference to discuss financial education and consumer literacy	European Commission	Early 2007
(33)	Periodic newsletter pointing to ongoing work/initiatives of relevance for consumers/users/SME's	European Commission	2006 and beyond; twice a year
(34)	Establishment and running of Financial Services Consumer Group (representatives from all MS)	European Commission	2006; 2/3 meetings per year
(35)	Continuation of regular contacts with UNI-EUROPA (Trade Unions – financial services employees)	European Commission	Ongoing; twice a year

(36)	FIN-NET: support work of the network and ensure secretariat	European Commission	Ongoing; 2 meetings per year
1)	FIN-NET: Task Force with a view to maximise FIN-NET's efficiency	European Commission	Ongoing; 2-3 meetings
2)	Dolceta project: web-based tool for educational institutions, governments to use for financial training	European Commission	Ongoing
3)	Investigation of redress systems in the area of financial service in place in Member States	European Commission	2006
FURTHER REINFORCING THE INTERACTION WITH OTHER POLICY AREAS (2.7)			
4)	Reinforcing interaction with other policy areas, e.g. competition, consumer policy and taxation.	European Commission	ongoing
5)	Fiscal Compliance Experts' group in area of Clearing and Settlement: support work of the group and ensure secretariat	European Commission	ongoing
ENSURING THE RIGHT EC REGULATORY AND SUPERVISORY STRUCTURES – MAKING THE LAMFALUSSY PROCESS WORK (3.1)			
6)	Aim at permanent inter-institutional stability to maintain the Lamfalussy arrangements	Council, European Parliament and European Commission	Ongoing
7)	Improve the accountability and transparency applied in the Lamfalussy process	Supervisory Committees: CEBS, CEIOPS, CESR, while informing the European Commission	Ongoing
8)	Develop cross-sectoral regulatory cooperation	Regulatory Committees: EBC, EIOPS, ESC	Ongoing
9)	Consultation + ex ante evaluations (impact assessments) in preparation of draft advice to the European Commission	Supervisory Committees: CEBS, CEIOPS, CESR	2006 and beyond
SUPERVISORY CHALLENGES (3.2)			
10)	Assessment of roles and responsibilities of home/host supervisors	European Commission in co-op with respective Supervisory Committees: CEBS, CEIOPS, CESR	Ongoing

11)	Study on liquidity management in banks and Member States' prudential requirements	European Commission	2006
12)	Communication on Deposit Guarantee Schemes (including impact assessment)	European Commission	mid-2006
13)	Explore delegation of tasks and responsibilities between supervisors	Supervisory Committees: CEBS, CEIOPS, CESR	Ongoing
14)	Conference on Supervisory Convergence in the banking sector	European Commission in co-op with CEBS and banking industry	2007
15)	Mediation mechanisms at supervisory level	Supervisory Committees: CEBS, CEIOPS, CESR; in co-op with the European Commission	Ongoing
16)	Improving efficiency of supervision by common data and reporting templates	Supervisory Committees: CEBS, CEIOPS, CESR	By 2008
17)	Deliver common decision-making and enforcement practices (joint inspections, peer reviews, staff exchanges, joint training, exchange of information/expertise)	Supervisory Committees: CEBS, CEIOPS, CESR	By 2010
FUTURE INITIATIVES – ONGOING PROJECTS (4.1)			
18)	White Paper on mortgage credit	European Commission	End 2006
19)	Concrete actions in mortgage credit (follow-up White Paper)	European Commission	2007 and beyond
20)	Modified proposal for a Consumer Credit Directive	European Commission	2005
21)	Proposal for a Payments Directive	European Commission	End 2005
22)	Examination if further measures are necessary to ensure a Single European Payments Area	European Commission	By 2007
23)	Proposal for a Solvency II Directive	European Commission	Mid-2007
24)	Revision of Art. 16 Banking Directive	European Commission	proposal by mid-2006

25)	Revision of Art. 15 Insurance Directive	European Commission	In parallel to revision Art. 16 BD; in context of Solvency II work
26)	(possible) initiatives on Clearing and Settlement	European Commission	2006
REFLECTIONS UNDERWAY (4.2)			
27)	(possible) follow up actions after ECOFIN discussions on x-border consolidation	European Commission	2006 and beyond
28)	Report on the functioning of the E-money Directive	European Commission	spring 2006
29)	(possibly) Insurance Guarantee schemes	European Commission	A decision will be taken 1 st half 2006
30)	Legal assessment on the Hague Securities Convention	European Commission	Ongoing
31)	Optional instruments ("26 th regime"): ongoing work on CFR and impact assessment on optional instruments	European Commission	2005 and beyond
32)	Optional instruments ("26 th regime"): possible forum group, once more groundwork has been done, based on a specific product	European Commission	Possibly in 2006
FUTURE INITIATIVES (4.4)			
33)	White Paper on investment funds	European Commission	autumn 2006
34)	Regulation to clarify the definitions of eligible assets for UCITS	European Commission	2006 and beyond
35)	Communication on marketing of UCITS	European Commission	2006 and beyond
36)	Other concrete actions in investment funds (follow-up White Paper)	European Commission	2007 and beyond
37)	Expert group on Bank Accounts	European Commission	early 2007
38)	External study, assessing whether EU-level action on bank accounts is advisable	European Commission	end 2007
39)	Studying access to banking services throughout the EU	European Commission	2006 and beyond

40)	Work on Credit Intermediaries, building on evaluations of insurance and securities intermediation: study	European Commission	2008
THE EXTERNAL DIMENSION (V)			
41)	Strive for an ambitious opening of global financial services markets in the WTO	European Commission	ongoing
42)	Further deepening the Financial Markets Regulatory Dialogue with the US	European Commission	ongoing
43)	Widen dialogues and cooperation with other countries, including Japan, China, Russia and India	European Commission	ongoing
44)	Improve representation and manage co-ordination of EU-positions in international bodies	European Commission	ongoing
MONITORING PROGRESS (VI)			
45)	Publication of annual Progress Report to monitor progress and main developments in financial services	European Commission	December 2005 + every year

-0-